

Zaaknummer : 1432185
Raadsvergadering : 3 maart 2026

Onderwerp : Scenario-onderzoek binnenzwembaden 2025

Collegevergadering : 13 januari 2026
Portefeuillehouder : Wethouder A.K. van Gijssel
Steller : Olaf Horsman tel. : 0545-250250
Team Sociale basis

Te nemen besluit

1. Kennisnemen van het scenario-onderzoek 'Toekomstbestendig overdekt zwembadenlandschap' en een voorkeur uitspreken voor scenario 2: het realiseren van een nieuw zwembad op een nader te bepalen locatie onder voorbehoud van eventuele nadere onderzoeken naar synergie-effecten in het sportlandschap.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

In de Sport- en Beweegvisie Berkelland 2033 is onder meer opgenomen dat *'We streven naar een situatie waarbij de omstandigheden, tarieven en exploitatieafspraken in vergelijkbare kernen van Berkelland hetzelfde zijn. We willen een uniforme relatie tussen gemeente en exploitaties van zwembaden en sportaccommodaties in heel Berkelland.'*

In dezelfde sportvisie is ook aangegeven dat de twee Berkellandse binnenbaden ('t Timpke in Borculo en 't Spilbroek in Neede) in een verouderde staat verkeren en binnenkort aanzienlijk onderhoud vereisen – of zelfs vervanging – om operationeel te blijven. Indien er geen actie wordt ondernomen door de gemeente, zullen beide baden op termijn gesloten moeten worden.

Om de toekomst van het overdekte zwembadenlandschap te onderzoeken, heeft u op 2 juli 2024 een startnotitie vastgesteld. Hierin zijn vier scenario's uitgewerkt. Deze scenario's zijn onderzocht en de resultaten vindt u in bijlage 1. Door nu uw voorkeur uit te spreken, kan dit scenario verder verkend worden.

Argumentatie

1.1. Het scenario-onderzoek Toekomstbestendige overdekt zwembadenlandschap is uitgevoerd aan de hand van een startnotitie

Op 2 juli 2024 heeft de gemeenteraad deze vastgesteld. De vier scenario's uit deze startnotitie, te weten: 1) renovatie, 2) nieuwbouw, 3) kleine baden in kernen en 4) niet meer bijdragen, zijn onderzocht.

1.2. Scenario 2 is effectief en efficiënt

De onderzoeker adviseert scenario 2. Met het eventueel kiezen voor nieuwbouw wordt het zwembadenlandschap geconcentreerd en vernieuwd. Dit levert een efficiëntie op in de dagelijkse exploitatie. Voor de eerste drie scenario's stijgen de uiteindelijke jaarlasten ten opzichte van de huidige jaarlasten. Bij scenario 2 zijn de jaarlasten beduidend lager dan in scenario's 1 en 3. Met dit nieuwe zwembad wordt het aantal vierkante meters zwemwater geoptimaliseerd, hetgeen ook in de structurele kosten (energie, onderhoud, schoonmaak) positief tot uiting komt. Uiteraard dient wel geïnvesteerd te worden in een nieuw zwembad.

1.3 We spreken een voorkeur uit.

Daarmee maken we nadrukkelijk nog geen definitieve keuze. We zien nog verdere kansen in samenwerking met omliggende gemeenten en / of toeristische verblijfplaatsen.

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

Kanttelingen en risico's

De te bepalen locatie voor nieuwbouw is nog niet gewogen.

Naast het advies voor scenario 2 spreekt de onderzoeker zich ook uit over een eventuele locatie voor de nieuwbouw, namelijk Borculo. Zo ver gaan we nog niet. Er kan worden gekozen voor nieuwbouw op de locatie van een bestaand zwembad, maar ook kan een nieuwe locatie worden gezocht. Gezien het aantal jaarlijkse bezoekers, de spreiding van de omliggende zwembaden en de mogelijke ontwikkelingen in Haaksbergen lijkt een nieuw te bouwen zwembad in Neede ook niet onlogisch te zijn. De locatiebepaling moet nader worden onderzocht.

De uitkomsten van het onderzoek naar meer samenwerking en uniformiteit in het Berkellands sportlandschap worden meegenomen in de definitieve scenariokeuze 'Toekomstbestendig overdekt zwembadenlandschap' vanwege verwachte synergie.

Gezien het positieve actuele initiatief vanuit het veld is het zinvol om een definitieve scenario-keuze te maken als de resultaten van het onderzoek naar samenwerking en uniformiteit binnen het Berkellands sportlandschap afgerond zijn. Er zullen verschillende elementen uit dat onderzoek een rol spelen in de keuze voor de toekomstige overdekte binnenzwembaden, waarmee naar verwachting synergievoordelen te behalen zullen zijn. De initiatiefnemers bevestigen dit beeld.

Zwemwater kost structureel meer geld

Voor alle scenario's (behalve scenario 'geen bijdrage meer verstrekken') in het zwembadonderzoek is structureel meer budget benodigd dan momenteel is opgenomen in de begroting. Dit om te kunnen voldoen aan hedendaagse eisen en ambities ten opzichte van onder andere verduurzaming. Bij een definitieve scenario-keuze worden ook de financiële gevolgen en mogelijke dekking meegenomen.

Financiën

Uit het scenario-onderzoek binnenzwembaden komen onderstaande financiële consequenties naar voren:

De investeringen voor de scenario's zijn:

Scenario 1 Renovatie beide zwembaden:	€ 12.800.000
Scenario 2 Nieuwbouw 1 zwembad:	€ 18.000.000
Scenario 3 Zwembaden in kleine kernen:	€ 30.100.000

In onderstaand overzicht wordt duidelijk dat het scenario nieuwbouw (2) de laagste structurele bijdrage vraagt.

exploitatie / TCO	1	2	3
lasten			
kapitaallast (rente + afschrijving op de investering)	€ 1.001.000,00	€ 1.009.000,00	€ 1.692.000,00
subtotaal kapitaallast	€ 1.001.000,00	€ 1.009.000,00	€ 1.692.000,00
reservering onderhoud	€ 151.000	€ 179.000	€ 300.000
lopende afschrijvingen	€ 130.000		
overige lasten	€ 1.053.000	€ 600.000	€ 772.000
personeel	€ 1.101.000	€ 754.000	€ 867.000
totale lasten, excl. kapitaallast	€ 2.435.000,00	€ 1.533.000,00	€ 1.939.000,00
totale baten			
bezoekprognose gemeente	175.000	175.000	175.000
inkomsten zwembad (bezoeken + toebedeelde horeca)	€ 974.000	€ 1.098.000	€ 1.011.000
exploitatiebijdrage gemeente Berkelland (dagelijkse exploitatie + kapitaalslasten)	-€ 2.462.000,00	-€ 1.444.000,00	-€ 2.620.000,00
huidige exploitatiebijdrage (2024)	-€ 1.117.000,00	-€ 1.117.000,00	-€ 1.117.000,00
extra bijdrage	€ 1.345.000,00	€ 327.000,00	€ 1.503.000,00

Bij het maken van een definitieve keuze dient de dekking van deze kosten te worden meegenomen.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Er wordt beoogd om tot een structureel evenwicht te komen van inzet van capaciteit en middelen van alle stakeholders, hetgeen leidt tot een duurzamer Berkellands sportlandschap. Binnen alle scenario's wordt gestreefd naar een duurzame gebouw en exploitatie.

Communicatie

Niet van toepassing.

Initiatief, participatie en rol gemeente

De gemeente heeft het onderzoek opgesteld, waarbij naast gesprekken met de zwembadexploitanten ook een enquête (inwonerspanel) is uitgevoerd. In de verdere uitwerking van het onderzoek worden en zijn beide zwembaden betrokken.

Planning en evaluatie

Er wordt pas een definitieve keuze gemaakt in opvolging van de resultaten uit het onderzoek naar meer samenwerking in het Berkellands sportlandschap. De uitkomsten daarvan spelen namelijk een rol in de keuze voor een toekomstbestendige ontwikkeling en exploitatie. Dit geeft daarbij de ruimte voor een passende locatiekeuze.

Alternatieven

Wat betreft het scenario-onderzoek naar binnenzwemwater, kan de voorkeur voor een ander scenario uitgesproken worden. De gevolgen van de andere scenario's zijn geschetst in het onderzoek. Ook kan ervoor gekozen worden om op dit moment geen uitspraak te doen over een voorkeur, maar met een definitieve keuze te wachten totdat het onderzoek naar de samenwerking in het sportlandschap is afgerond.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

drs. J. Jonker

drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering : 3 maart 2026

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 januari 2026

b e s l u i t:

Kennisnemen van het scenario-onderzoek 'Toekomstbestendig overdekt zwembadenlandschap' en een voorkeur uitspreken voor scenario 2: het realiseren van een nieuw zwembad op een nader te bepalen locatie.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 3 maart 2026

de griffier, de voorzitter,

drs. J.A. Satijn drs. J.H.A. van Oostrum